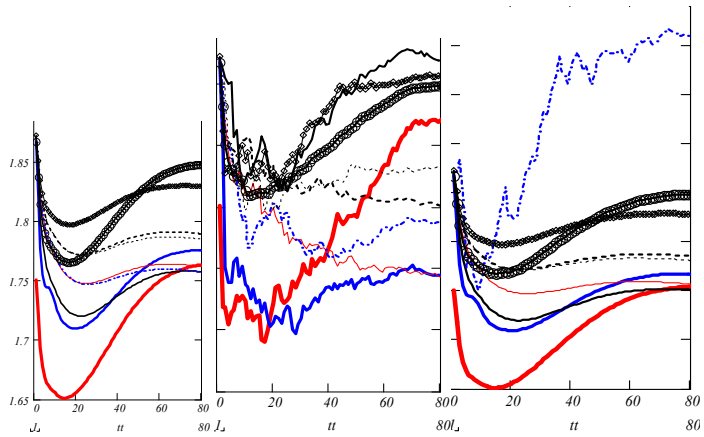

Рис. 3. Варіанти розвитку ринку «30 ВНЗ, 10 спеціальностей»

Проведено статистичний аналіз на віртуальній реальності. По результатах дослідження на моделі знайдено, що для елементів-аутсайдерів це шанс попасти в лідери, а у випадку монопольного застосування ризикового управління середнє значення рейтингу (на вибірці 100—200 реалізацій процесу розвитку) на 30—40 % більше порівняно з випадком пропорційного управління (залежно від параметрів системи).

Література

1. *Вітлінський В. В.* Моделювання економіки: Навчальний посібник.: — К.: КНЕУ, 200 — 408 с.

2. *Боровська Т. М.* Декомпозиційні структури для прикладних програм синтезу регуляторів // Вісник ВПІ. — 2000. — № 1. — С. 17—22.

3. *Боровська Т. М., Колесник І. С., Северілов В. А.* Оптимізація розподілу обмеженого ресурсу у виробничій системі на базі агрегування виробничих функцій //Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія. — 2005. — № 1. — С. 12—19.

4. *Бадьора С. П., Боровська Т. М.* Імовірнісна модель для прогнозування розвитку розподілених систем. // Вісник ВПІ, Універсум — Вінниця. — № 1. — 2005. — С. 45—61.

3. *Боровська Т. М, Северілов В. А, Бадьора С. П., Колесник І. С.* Моделювання та оптимізація у менеджменті: Навчальний посібник. — Вінниця: ВНТУ, 2007. — 160 с.

УДК 62.50:658.21

Т.М. Боровська, канд. техн. наук,
доц. кафедри комп'ютерних систем управління,
П. В. Северілов, здобувач кафедри

комп'ютерних систем управління,
ВНТУ,
Л. І. Семенюк, викладач,
ВСЕІ

ДЕКОМПОЗИЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО КОНСТРУВАННЯ МОДЕЛЕЙ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ВИРОБНИКІВ ГАЛУЗІ

Для побудови відкритої для модифікації робочої математичної моделі розвитку розподіленої системи «виробники-продукти-споживачі» використані структурна, функціональна і редукційна декомпозії. Ключові елементи моделі — субмоделі вибору і навчання споживачів. Подані результати моделювання.

For the construction of mathematical models of the distributed opened developing systems the working model of the system opened for modification is offered «producents -products — consumers». The models of choice and teaching of user are developed. Design results are resulted.

Сьогодні провідні теоретики маркетингу і менеджменту відмовляються від своїх книжок і в якості генеральних напрямків визначають роботу в розподілених, мережевих і динамічних структурах з орієнтацією на окремого споживача. В умовах глобалізації головним інструментом прогнозування і планування є робочі (реалізовані в програмному середовищі) математичні моделі систем «N виробників, M продуктів, K споживачів» (M×N×K-систем). Сьогодні потрібні методи і технології, що дозволяють створювати нові моделі для нових задач за 2—3 місяці, а не за 20—30 років.

Мета роботи — на прикладі показати можливість оперативного створення робочих моделей M×N×K-систем за допомогою раціональних (таких що дають задовільний результат при кінцевих витратах часу і ресурсів) моделях та технологіях конструювання моделей. Побудова математичних моделей для складних, відкритих, таких що розвиваються, вимагає адекватної концепції декомпозиції, тому вибрано підхід на базі функціональної, структурної і редукційної декомпозиції, що дозволяє організувати множину часткових, альтернативних моделей системи в тривимірний морфологічний ящик. **Функціональна декомпозиція** — розбиття математичної моделі (ММ) на субмоделі, що мають меншу кількість внутрішніх змінних при відносно невеликій кількості зв'язків з іншими субмоделями. Кожна з субмоделей відображує якусь часткову функцію повної ММ. **Редукційна**

декомпозиція — розбиття ММ системи на субмоделі, що належать до одного структурного класу апроксимаційних моделей і відрізняються значенням параметра, що характеризує точність апроксимації. Кожна з субмоделей відображає повну ММ системи, але з різною точністю. **Структурна декомпозиція** — розбиття ММ системи на субмоделі, що належать до різних структурних класів і є еквівалентними відносно критеріїв точності відображення реального об'єкта. Кожна з цих ММ відображує усі функції повної ММ. На рис. 1 подана схема M×N×K-системи.

Розроблена модель складається 65 функціональних, структурних і редукційних модулів, з яких критичними були моделі навчання і дворівневого нечіткого вибору споживача. На рис. 2 подано приклади результатів моделювання.

Висновки. Розроблена працююча модель розподіленої системи, головні особливості якої — необмежена можливість настроювання на різні галузі і введення альтернативних версій функціональних моделей; можливість моделювання вибраного елемента (виробника, продукту, лінійки продуктів) «на фоні» процесу розвитку системи «виробники-продукти-споживачі», для пошуку і оцінки управлінських рішень.

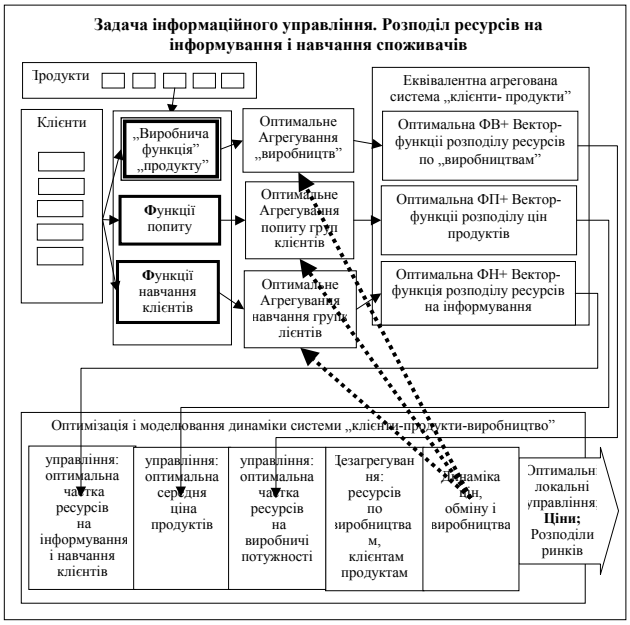

Рис. 1. Схема системи «клієнти — продукти — виробництво»

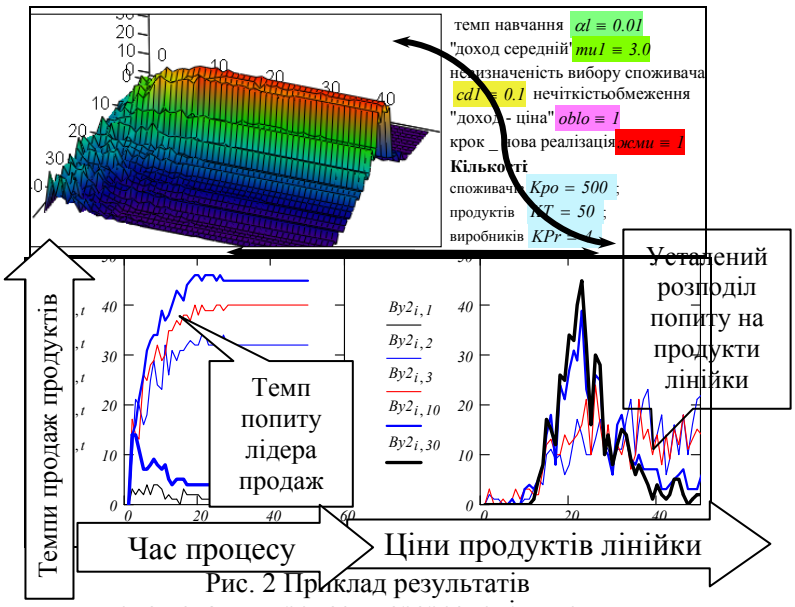

Рис. 2 Приклад результатів моделювання процесу перерозподілу попиту

Література

1. *Боровська Т. М., Колесник І. С., Северілов В. А.* Оптимізація розподілу обмеженого ресурсу у виробничій системі на базі агрегування виробничих функцій // Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія. — 2005. — № 1. — С. 12—18.

2. *Боровська Т. М., Колесник І. С., Северілов В. А.* Нечітка оптимізація розподілу обмеженого ресурсу у виробничій системі при неопуклих виробничих функціях елементів // Вісник ВПІ. — 2003. — № 5. — С. 36—41.

4. *Боровська Т. М. Колесник І. С., Бадьора С. П., Северілов В. А.* Моделі обміну ресурсами в системах з асиметричною інформаційною структурою // Вісник ВПІ. — 2004. — № 2 — С. 76—81.

5. *Боровська Т. М., Колесник І. С., Северілов В. А.* Моделі і методи для аналізу і оптимізації інвестиційних проектів//Вісник Вінницького політехнічного інституту. — 2004. — № 4. — С. 55—61.

УДК 62.50:658.21

І. С. Колесник, канд. техн. наук,
викл. кафедри обчислювальної техніки, ВНТУ,
В. А. Северілов, канд. техн. наук,
доц. кафедри інформаційних технологій,
Л. І. Семенюк, викладач, ВСЕІ